

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.
*
Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3:50 ;
Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETESEK FELVÉTELÉNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Beküldés a Fazekas-utca felől.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözséjében.
Megjelenik délután 5 órakor.

Demokrácia az önkormányzatban.

Kassa, jan. 4.

Nagyon érdekes Andrássy Gyula gróf belügyminiszter nyilatkozata, melyben egy ujság számára felvilágosítással szolgált a fővárosi törvény készülő revíziójáról. Ez a törvény több rendelkezésében a demokratikus felfogás erős tényszerűsítését jelenti s hatalmas befolyást enged a polgári akaratnak az önkormányzat igazításában. Első sorban rendezi a községi választásoknál a szavazati jogosultságot, a mennyiben már az általános választói jog szemmel tartásával, minden képviselőválasztónak egyúttal községi választó jogot is biztosít.

Nemkülönben megszünteti a virilizmus intézményét s ennek következtében lesz állítja a törvényhatósági bizottsági tagok számát. És ami a leglényegesebb, a legmesszebb menő erélyes rendszabályokat ölel fel az összeférhetlenségre vonatkozólag az új törvény.

A demokratikus gondolkodású polgárok örömmel kell, hogy fogadják ezt a törvényjavaslatot, mely kétségtelenül új irányokat szab a főváros fejlődésének. De a munka csak úgy volna teljes, ha a vidéki városok törvényét is erős revízió alá venné a belügyminiszter. Különösen előadhatatlan szükség gyanánt jelentkezik a virilizmus eltörlése. A vagyoni helyzethez kötött kiváltságos jogok élvezése nem a mai korba való. Ha már a magánéletben ellenállhatatlan uralkodik a tőke, az egyenlőség elvének megfelelően kell legalább a törvényhatóságok önkormányzati szerveit megépíteni.

Minő igazságtalan állapot az, hogy aki szerencsés körülmények között vagyonra tett szert, pénze nyomán nagyobb jogok birtokosa. Várhatják-e egyáltalán addig a létért való küzdés részesei az élet terheinek megkönnyebbítését valameddig a város kormányzói rudját a tőke igazgatja. Arányban áll-e, hogy kevés számú vagyonos polgár felényi számban legyen a törvényhatósági bizottságban, mikor ugyanannyi választott bizottsági tag tizezreket képvisel. Nálunk és más városban, hiszen ez mindenütt egyforma, ha legjobb szándékkal is erőlködött a választott bizottsági tagok csoportja, a virilisták eleve

kerékkötői voltak a reform eszméknek, a szociális felfogásnak, az igazságos és méltányos teher megosztásnak. A virilizmus a klikk melegágya, a korrupció humusz talaja, az egyéni érdekek előretolásának sarkalója. A bukott szabadelvű párt erős támasza, minden szolgálatra kész mameluk se-rege volt.

Nem akarunk politikai érvekkel hatni, de számoljuk csak össze a kassai virilistákat, valjon a nemzeti ellenállásból hányan vonták ki magukat! Maléter István féle virilista bezzeg nemcsak Kassán, de az országban is kevés akad. Egy fecske azonban nem csinál tavaszt.

Tény, hogy a virilizmus sem nemzeti politika, sem a városi polgárság demokratikus gondolkodásának meg nem felel. Meg kell szüntetni. Sopron átirt Kassához ez ügyben s cselekvésre szólítja. Sopron város kéri a képviselőházat, hogy törvényben törölje el a virilizmust. Ezt az átiratot Kassa kell, hogy magáévá tegye. Látni fogjuk a legközelebbi közgyűlésen, valjon a demokrácia lüktet-e a kassai törvényhatóságban.

Üzletszerű válsághírek.

Hadik az aknamunka ellen.

Egy idő óta bizonyos lapok abban tetszelegnek maguknak, hogy egyetlen legendákat gyártanak a koalícióban és a kormányban uralkodó egyenlenségről. Így került a lapokba Polónyi távozása — amit tegnap a Napló illetékes helyről nyert értesítés alapján megcáfolt — így foglalkoztak Hadik János gróffal, azt írva róla, hogy ő hatáskörében a főispánokat a 67-esek érdekében informálja s a törvényhatóságokban a 48-asok ellen dolgoztat. Nem tudják, úgy látszik, neki elfelejtteni, hogy Hadik szervezte jóformán a nemzeti ellenállást, ő volt a haladók legkiméletlenebb üldözője. Hadik ezekre az üzelmekre a következő nyilatkozatban felelt:

A kormányrajutáskor elvállalt közös programom kerestülvitelének sikere attól függ, hogy az a fegyverbarátság, melyet a koalícióban lévő pártok egymás közt kötöttek, mindnyájunk által őszintén megtartassék. Hivatalbalépésemkor ezt magamra nézve fokozottabb mértékben tartottam kötelezőnek és így amióta államtitkár vagyok, pártérdekből semmiféle befolyást nem gyakoroltam, sem erre utalást nem adtam. Ettől az elvtől hivatalos működésem egész tartama alatt soha el nem tértem és ezt mindenkor a legnagyobb skrupulózitással követtem: olyan ember nem akadhat, aki ezt megcáfolhatná és az ellenkezőről tanuskodni merészkedhetnék. Világos előítem, hogy ily

hírek csak kétféle forrásból fakadhatnak. Megtévesztett naiv emberek fantáziája az egyik; és bomlasztani akaró elemek ug-ratási szándéka a másik. Ez utóbbiaknak föl nem ülök, de a megtévesztetteket szívesen világosítom föl.

Hadik János gróf erélyes, határozott és egyenes hangú nyilatkozata mindenfelé nagy hatást tett s különösen nagy megnyugvást keltett a függetlenségi párton. Akik hívei az új rendnek és akik az ország békéjét többre becsülik a folytonos zavaroknál, nagyon örülnek ennek a nyilatkozatnak. Hadik János cáfolata ötletes vágás az üzletszerű válságcsinálóknak, lojális és nyílt hangja pedig csak megerősíti a koalíció egységét és összetartását. Szóval a Hadik-ellenes aknamunka mégint felsült. Háborút akart és békét eredményezett, vizslyát akart szítani és csak megerősítette a szövetségeit pártok harmonikus barátságát. A leleplezés pedig nem a koalíciót érte, hanem azt a konok, tervszerűséggel dolgozó társaságot, amely — mert multja miatt nem talál megnyugvást — az országot és minden áron és minden alkalommal meg akarja fosztani nyugalmatól.

A polgármesteri állás kettéválasztása.

A pécsi polgármester véleménye.

Arad város hatósága most azzal a nevezetes tervvel foglalkozik, hogy a polgármesteri állást az azzal járó apró-cseprő teendőktől szabadítsák meg s tegyék lehetővé, hogy a polgármester a város magasabb érdekei után járjon. A tervről már több város polgármestere nyilatkozott s különösen érdekes Nendtwich Andor, Pécs szabad királyi város polgármesterének véleménye.

A pécsi polgármester véleménye így hangzik:

Leghelyesebb volna — nézetem szerint a polgármesteri állást kettéválasztani akként, hogy — amint az a nyugoti államok nagyobb városaiban van — szerveztesse egy ugynevezett tanácsvezetői állás, amely állás betöltője vezetné az adminisztrációt minden részletben s végeznék azon apró-cseprő teendőket, amelyek a polgármestert ma működésében valósággal megbénítják s a nagyobb koncepcióktól idejét elvonják.

Maga a polgármester pedig vezetné nagyban a város ügyeit, foglalkoznék a fontos ügyek előkészítésével és teljesíténé a reprezentációt.

Mínt hogy azonban e szervezés keresztülvitele nehézségekbe ütköznék, még ma s azt inkább országosan, egy egységes törvény megalkotása útján lehetne megvalósítani, amíg ez bekövetkezhetnék, a bajon akként lehetne segíteni, hogy a kevésbé fontos teendők egy része a helyettesre háríttatnék át s a polgármester mellé egy titkár adatnék, aki a polgármester elé tóduló feleket utbaigazítaná, irányítaná s amennyiben a polgármester személyes intervenciója

is szükségesnek mutatkoznék, a felet csak az úgy kellő előkészítése után bocsátaná be a polgármesterhez, esetleg az ügyet a fél jelenlétében ismertetné.

Nász az uralkodóházban.

Festetich György és Mária Henrietta

Magyar grófi és főhercegnő eljegyzése.

Érdekes és szenzációs hírről beszélnek a főúri társaságban. Arról van szó ugyanis, hogy Festetich György gróf, Festetich Tasziló főudvarmester, zászlósúr fia eljegyzi Mária Henrietta főhercegnőt, Frigyes főherceg és Izabella főhercegnő leányát.

Az érdekes házasság híre mindenféle nagy feltűnést kelet. Egyik Eszterházy herceg nőtől vett habsburgi főhercegnőt, de azóta sem fordult elő, hogy magyar arisztokrata család az uralkodóházzal rokonságba jutott volna. (A Lónyai Elemér gróf és Stefánia házassága mesalliance volt.)

Frigyes főhercegnek eddig két lánya van férjnél. Az egyik Salm-Salm hercegné, a másik Bourbon párizsi hercegné a felesége. A völégény nővérét Windischgraetz herceg bírja nőtől, akinek öccse Erzsébet főhercegnőt, néhai Rudolf trónörökös leányát vette el.

A völégény apja Festetich Tasziló gróf, anyja Hamilton angol hercegnő, aki azelőtt a monacói fejedelem felesége volt és akit eléggé különös körülmények közt vett el Festetich gróf.

A hetvenéves évek vége felé történt, hogy Festetich Tasziló Monte-Carloban időzött. Ott jó barátságban élt Albert monacói fejedelemmel és annak neje is kedvelte a lovagias magyar főurat.

Egy szép napon a fejedelem Festetich gróffal a tengerparton sétált. Hirtelen a fürdőházba hívta a gróft és ott lácsövet nyomott a kezébe.

— Nézzé csak gróf — szólta hozzá — ott az a fürdőző asszony a feleségem. Ugy-e pompás egy nő így fürdőkosztümében?

Festetich gróf szó nélkül arculütötte Albert fejedelemet. Felháborította, hogy a fejedelem idegen fürdőben mutogatja feleségét. A pofont később párbaj, majd válópör követte, melynek befejeztével a dúsgazdag Hamilton hercegnő Festetich grófhhoz nőül ment.

Azóta Magyarországon él a grófi pár. Részeit Budapesten, részint a kincseket érő keszthelyi kastélyban laknak.

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

Támadás a trónörökös ellen a delegációban.

Az osztrák delegáció tegnap délután plenáris ülést tartott, melyen báró Aehrenthal, Burián és Schönaich közös miniszterek s Montecucoli parancsnok voltak jelen. Az ülésen Lobkovitz herceg elnököl, a hadügyi költségvetést tárgyalták. A vita sekély mederben indult meg és az ülésnek Stein osztrák delegátus beszédén kívül nem volt feljegyezni való eseménye. Maga Stein azonban azokkal az adatokkal, melyeket Ferenc Ferdinánd trónörökös gazdaságának viselt dolgairól mondott, nagy feltűnést keltett s többször provokálta az elnök rendreutasítását, ez azonban nem akadályozta őt abban, hogy amit mondani akart, azt el ne mondja. A hadseregszállításokról a tegnapi ülésen alig volt szó. Ezt a kérdést a mai ülésre tűzték ki.

A 48-as párt országos szervezése.

Budapest, jan. 4.

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter mint a függetlenségi párt elnöke a képviselőház összeülése előtt, a jövő hét szerdájára január 9-ére érkekezletre hívta meg a függetlenségi pártot, valószínű, hogy ekkor foglalkozik a párt az országos szervezés dolgaival s azokkal az indítványokkal, amelyek a legutóbb Kossuthnál tartott elnöki értekezleten felmerültek, Kossuth Ferenc betegségéből már teljesen felépült s bár a rossz idő miatt lakásából nem távozik, a hivatali dolgait már rendszeresen végzi, a szerdai párt-értekezleten maga fog elnökölni.

Wekerle a királynál.

Budapest, jan. 4.

Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap kihallgatáson volt a királynál es jelentést tett a politikai helyzetről.

A kiegyezési tárgyalások.

Budapest, jan. 4.

Tegnap egy estilap arról adott hírt, hogy a kiegyezési tárgyalások most már a két állam kormánya között indulnak meg s e végből az osztrák miniszterelnök ma Budapestre érkezik, mint jól értesült forrásból halljuk ez az információ nem felel meg a valóságnak, a két kormány között meginduló kiegyezési tárgyalásokról nincsen szó. A kiegyezési bizottságok január 8-án összeülnek és első olvasásban keresztül mennek az egész anyagon, a kiegyezési bizottságok tanácskozásai befejezése után a két kormány elnökei és szakminiszterei találkoznak ugyan, de csak azért, hogy a bizottságnak új instrukciókat adjanak, egyelőre még mesze az az időpont, a mikor a kiegyezés ügye a kormányok döntése alá kerül.

A Napló ujévi ajándéka.

A Napló ujévi ajándékát a Rákóczi emlékkönyvet, a mai napon előfizetőinknek megküldöttük. Mivel egy-egy lapkihordó a rendes lap-példányok mellett a kézbesítendő ajándékkönyvek egész tömegét egyszerre nem viheti, a Rákóczi emlékkönyv kézbesítése több napig fog tartani.

A Napló ajándékkönyvét minden régi előfizető megkapja, ha legalább egy új negyedévre előfizet.

Vidéki előfizetőinknek, akik az előfizetési összeget beküldik, az ajándékkönyvet nyomban megküldjük.

Uj előfizetők, ha egy negyedévre előfizetnek, az ajándékkönyvet szintén megkapják.

A Napló előfizetése:

Kassán egy évre . . .	14 kor.
félévre . . .	7 „
negyedévre . . .	3.50
Vidéken egy évre . . .	20 kor.
félévre . . .	10 „
negyedévre . . .	5 „

UJDONSÁGOK.

Rákóczi utolsó éjszakája.

Dusár János kincse.

Rákóczi Ferenc semmi biztosítékot nem látott a bécsi udvar jóakarataiban s a bomló kuruc hadba, amelyet a pestis is naponkint tizedelt, külföldi segítséggel akart lelket önteni. Nagy Péter orosz cárba vetette minden reményét, azt hitte, hogy a magyarországi nagy nyomoruság idején is sikerrel fölhevíti újra a harcot. Ez a hit és reménység töltötte el Bercsényi Miklóst is. Rákóczi a Pálffyval való találkozás után, aki békére és egyezsége iparkodott hangolni a fejedelmet, sietett az orosz cárhoz. Munkácsról indult ki egy ködös februári napon a vercekei szoros felé. Korán ráesteledett, csak Patpolóc faluig ért. Elhatározta, hogy az éjszakát itt tölti es másnap reggel kél át a határon. Akkor nem is sejtette, hogy hazáját sohasem fogja többé látni. A kis rutén község gyönyörű vidéken van, de falusi kunyhónál más nem volt benne. Az egyik kunyhóban ütötte föl éjjeli szállását a nagy fejedelem. Bizony csak egy kecskelábu búkkfa-asztal volt az ágya. Hogy aludni nem igen tudott, látszik abból, hogy az asztalra ráfaragta kezdőbetűit.

A kunyhótulajdonos, Dusár János, parasztember volt, aki attól kezdve az asztalt megőrizte. Így maradt meg az ereklye nemzedékről-nemzedékre. Az arra vetődő utasok soha sem kerülték el a Dusárok házát, hogy a fejedelem emlékét megtekintsék. Baylona, Fajnel Jenő megyei főjegyző és Janka Sándor gimnáziumi tanár vették azután kezükbe az ügyet, hogy az ereklyét biztos helyre vihessék. Mint Beregszászról írják nekünk, nagy ügyvel bajjal egy kései Dusár-sarjadéktól megvették az asztalt. A vétel nem ment könnyen. A falubeliek meg voltak róla győződve, hogy a községet nagy veszedelem éri, ha Rákóczi agyát kiadják. A mikor az asztalt behozták Beregszászba, a vármegyeházába, a rutén parasztok siralmasan gyászolva kísérték egészen odáig. Egy darabig a megyeházán volt az ereklye, végre odaadták a sárospataki főiskola muzeumának. A fejedelem utolsó Magyarországon töltött éjszakájának emlékéül a rutén falut Rákóczi-Vezérszállásnak nevezték el.

Ezt az ágyat a kassai Rákóczi Múzeum számára minden áron meg kell szerezni. Reméljük, hogy Mihalik József kir. tan., muzeumi igazgató, ki a Rákóczi kultusz ápolásában oly lelkesedéssel buzgólkodik, mint sok esetben, most is talál módot, hogy a nevezetes ereklyével a kassai Rákóczi-múzeumot gazdagítsa.

— Udvari ebéd. A király ma a delegáció tagjai számára udvari ebédet adott. Az udvari ebédén részt vett Szalay László országgyűlési képviselő is, mint a delegáció tagja.

— Személyi hír. Dr. Rakouszky Endre miniszteri tanácsos Kassán időzik.

— Hadik János államtitkár távirata. Abauj-Torna vármegye tisztikara, az ujesztendő alkalmából üdvözölte Hadik János gróf államtitkárt, aki Puky Endre dr. alispánhoz intézett táviratában a következőleg válaszolt:

Abauj-Torna vármegye tisztikara nevében hozzáam intézett ujévi üdvözlétét nagyon köszönöm és szívből viszonzom én is. Készséggel gondolok az együttműködés emlékére. Első sorban a vármegye tisztikarának az érdeme volt, hogy az alkotmányért folytatott küzdelemben Abauj-Torna vármegyének oly fényes szerep jutott. Hálás köszönet szíves megemlékezésükért.
Hadik János.

— A kassai róm. kath. egyház 1906. évi statisztikája szerint a múlt évben Kassán róm. katolikusnak megkereszteltetett 504 fiú, 459 leány, összesen 963 gyermek.

Meghalt 320 fi, 310 nő, összesen 630 ember. Házasságra lépett 205 pár.

— **Felolvasások.** A Szent Imre Körben f. hó 4-én este 8 órakor Dr. *Barkóczy* Sándor báró miniszteri tanácsos „A szegény-ápolás theoriája” címen felolvasást tart. A Kassai Kath. Legényegyesületben január 6-án azaz vasárnap délután fél 6 órakor *Kardos* Jenő kir. jav. in. gépészmérnök „A kisiparosok életéből” s *Zimonyi Mihály* főgim. tanár pedig „Testi és szellemi munka” címen tart felolvasást.

— **Szilveszter-est Jászón.** Fényes mulatságot rendezett Szilveszter estjén a jászói ur-kaszinó. A pompásan sikerült est vidám hangulatát nagyban emelték. *Migály Sándor*, *Bross Ernő* és *Rezső*, *Zalay Viktor*, *Von Grey Agoston* és ifj. *Biloveszky József*, kik pompás ölteteikkel mulattaták a szépszámú közönséget. Jelen voltak hölgyek: *Weigl Józsefné*, dr. *Hányi Károlyné*, *Biloveszky Józsefné*, *Moór Dezsóné*, *Halmos Jenőné*, *Dobcsányi Ferencné*, *Székurkay Károlyné* urasszonyok, *Markó Leopolda*, *Weigl Annuska*, *Hányi Bözsi*, *Bódy Ellus*, *Moór Irénke* és *Biloveszky Marcsa* urleányok.

— **A virilizmus eltörlése.** A virilizmus eltörléséről szóló hírt a legilletékesebb tényező, maga a belügyminiszter megcáfolta. A törvényhatóságok azonban örömmel fogadták az eszmét és most joguk folytán, mint kezdeményezők lépnek fel, hogy a virilizmus eltörlését törvénybe iktassák. Sopron város ily értelmű feliratát ma küldte meg pártolás végett Kassa város közönségének.

— **Vasuti szerencsétlenség emberhalállal.** Rutka és Zsolna közt tegnap összeütközött két szembejövő tehervonat. Egyik lokomotív-vezető azonnal meghalt, a másik is megsebesült; több fekező veszedelmesen megsérült. Az anyagi kár is nagy, mert tizennégy kocsi összezúzódott. — A kassa-oderbergi vasút igazgatósága jelenti, hogy január 1-én délután a kassa-oderbergi vasut osztrák vonalának Orlau és Reichwaldau állomásai között a 76. és 57. számú tehervonatok összeütköztek, mely alkalommal Saumann lokomotív-vezető súlyos sérülés folytán később meghalt, Orbán lokomotív-vezető és a fűtő megsérült. A két lokomotív és nyolc kocsi megrongálódott. Az akadály miatt a személyforgalmat átszállással bonyolították le. A vizsgálat folyamatban van.

— **Tolvajcseléd.** *Jaczkovszky Mária* cseléd szolgálatadója *Neumann Sámuel* kárára történt 500 korona készpénz ellopásával alaposan gyanúsítván, a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte és az ügyészségi fogházba átkísérte.

— **Hová fuvarozható a hó?** A főkapitány elrendelte, hogy a hókihordása ezen túl ne a légszuszgyár mögött lévő rétre, hanem a város tulajdonát képező u. n. sertéshizálás melletti rétre és a Hernád folyó medrébe történjen. Ezen rendszabály szigorú betartására a rendőrség ügyel.

— **Országos birkozó verseny Kassán.** A kassai atletikai club január hó 20-án vasárnap este 8 órakor országos amateur birkozó versenyt rendez, melynek feltételei a következők: Nevezési határidő: 1907. jan. hó 15. Nevezések a K. A. C. titkára címére küldendők. (Kovács utca 20.) I. A versenyzők görög római módszer szerint három testsúly csoportban birkoznak. Könyűsúlyiak 70 kg-ig, középsúlyiak 70—85 kgr-ig, nehézsúlyiak 85 kgr. felül. II. Minden csoport győztese „Kassa szab. kir. város birkozóhajnoka” címet nyeri el. III. A verseny a M. A. Sz. versenyszabályai szerint rendeztetik. IV. Mindhárom testsúlycsoport első három helyezettje díjat nyer és pedig az első győztesek bajnoki szállagon nagy diszített ezüstérmet, a második helyzetnek nagy ezüst érmet, a harmadik pedig bronzérmet. V. Minden csoport első győz-

tese a bajnoki címen s érmen kívül tiszteletdíjat is kap. VI. Nevezési díj minden csoportban 5 korona. Általános feltételek. 1. A versenyen részt vehet minden magyar sportegylet gentleman amateur tagja. 2. A nevezésnek tartalmaznia kell a) versenyző teljes nevét, b) egyletinek igazolását, c) polgári állását, d) lakását, e) testsúlyát, f) és a tétet. 3. A nevezések elfogadása felett a K. A. C. versenybizottsága dönt. 4. Záridőn túlérkező és tét nélküli nevezések figyelembe nem vétetnek. Nevezések indoklás nélkül visszautasítatók. Esetleges előmérkőzések a verseny napjának délelőtt és délutánján fognak megtartatni. Kassa 1906. december havában. A kassai atletikai club nevében gróf *Zichy Károly* eln., *Bartay Oszkár* titkár.

— **Sziven lőtte a barátját.** A fegyverrel való vigyázatlan bánásmódnak nem egy ember adta már meg az árát. Az áldozatok száma tegnap újra növekedett. A szerencsétlenség Derecskén történt egy fiatal földbirtokos házában. *Farkas János* derecskei földbirtokos vadászatra akart indulni *Tukács Mihály* nevű odaváló barátjával. *Tukács* tegnapelőtt elment *Farkashoz*, hogy ennek a házatól induljanak el a vadászatra. *Farkas* éppen a fegyverét tisztogatta, mikor a barátja belépett hozzá, de amint leakarta tenni a puskáját az asztalra, a fegyver elcsúszott s annak az ajtó felé irányított csővéből a golyó az ajtón belépő *Tukácsot* sziven találta. A szerencsétlenségre *Farkas* orvosért küldött, aki már csak a beállott halált konstatálhatta.

— **Balog Ádám fája.** Ki ne ismerné a híres kuruc dandárnok, *Béri Balog Ádám* hőstetteit, de különösen szomorú végét, a mikor *Szekszárd* mellett folyó *Csatári* patakocsa partján fakó lováról leesett és a rácsok kezeibe került. Ezen a helyen ma egy szilvafa áll, melyet a nép *Balog Ádám* fájának nevez. A fa korhad, *Toinavármegye* ezért azon fáradozik, hogy nagy szülőlténeket *Balog Ádám*nak a szilvafa helyére maradó emlékoszlopot állítson. E célból *Döry Pál* alispán gyűjtést indított, a mely immár szép eredménnyel járt.

Színház, művészet.

Heti műsor:

Pénteken, január 4-én, A tökéletes feleség. Színmű 4 felv.

Szombaton, január 5-én. Sulamith, daljáték 5 képből.

Vasárnap, jan. 6-án, délután 3 órakor, leszállított helyekkel. Keresd a szived. Történeti színmű 4 felv. — este, Szép Ilonka. Daljáték 3 felv.

A tökéletes feleség.

Színmű 4 felvonásban: Irta, *Pinero W. A.* (A Kassai Nemzeti Színház tegnapi bemutatója)

Az angol és francia nép régi antagónisták, sőt ennél is több: versenytársak. Innen magyarázható meg az a sokszor kitörő ellenszenv, mellyel egymás iránt viseltetnek s amely természetes kifolyása a világuralomért való versengésüknek. De nem kisebb oka kölcsönös gyűlölködésüknek az az ellentétesség, mely vérmérsékletükben nyilatkozik meg. Sőt ugye lehet éppen ez az antagonizmusnak végső oka is. Amily fölényes büszkeséggel szól az angol a maga sziget hazájáról, oly kicsinylőleg szeret beszélni a kontinensről s amily lelkes rajongással tudja a francia a kontinens szabadságát magasztalni, annyira borzongva gondol a kódós szigetországra.

Ennek a nemzeti városnak a kiemeléssel rajzolja meg *Pinero* a maga alakjait és építi fel az egész cselekményt. Egy dolyfős angol családot mutat be, amely teljesen egy elhunyt asszonyka kultuszának él, ki-

nek a dicsőítésében és magasztalásában hárt nem ismerő buzgalommal licitálják tul egymást, míg az elhunyt helyét betöltő második asszony iránt, — a ki történetesen francia nevelőnő volt a háznál, — mélységes megvetéssel és lenézéssel vannak. *Pokollá* teszik az életét, elődje folytonos dicsőítésével, kiról végre is kistül, hogy urát megcsalta. De ezt csak a lenézett asszonyka tudja meg, és sógora, ki meghitt barátja s akivel megegyezik, hogy el fogják hallgatni a titkot. Az asszonyka hősiesen állja is a szavát, de barátjából a sok méltatlan csipkedés miatt végtére is kitör a harag, leleplezi öccsét előt első felesége hűtlenségét és kiszabadítja így a bárgyu kultuszából, mely életét egészen megkeserítette. Így teljesen a feleségéé lesz, mert erőt vesz magán és lerázza magáról a nyakára nőtt családot.

A darabnak speciális angol izt ad a képmutató angol erkölcsösség kigunyolása. A főúri világ erkölcsi romlottsága különben is halás témája az angol írónak s ebben az esetben igen taláioan és élesen csapkodja meg a szerző szatirája öntelt honfitársait. A színmű szerkezete ellen kifogásul hozzák fel, hogy egy véletlen eseményen fordul meg. De hát az életben másképen van-e? Föltétlenül szükséges a drámai művekben a logikus következetesség, igaz, de itt épen e véletlen telfedezés, mely mintegy deus ex machiná állít be ez események kellő közepébe, bir érdekességgel. Hiszen cselekvény már ad abszurdum fejlődött eddig a pontig, ami az életben elég gyakori eset s most a titok véletlen felfedezésével nem egyszerre oldódik meg a csomó, ami kétségenkívül olesó megoldás lenne, hanem gondosan van kidolgozva az általa előállott helyzet minden mozzanata. A szerző nem kapaszkodik a véletlenbe, hogy azzal oldja meg a bonyolalmat, de bekapcsolja az eseményekbe ezt is és finom lélekrajzzal indokolja meg a további fejleményeket.

Nem érdektelen a fentiek után megtenni az összehasonlítást a francia és angol írói felfogás között. Ugyanegy ötlet, t. i. az, hogy a hitvestárs elődjének, halála utáni tulzott magasztása rossz vért szül a helyét betöltő utód lelkében, a francia irodalomban egy bohózat alakjában öltött testet. Ez a hálókocsik ellenőre c. pompás bohózat alapötlete; míg az angol temperamentum egy oktató, komoly színművet alkotott belőle.

Az előadás igen jól sikerült. A meggyőzött asszonykát *Takács Mariska* nagyon szépen játszotta, tulzas nélkül, természetesen, amit különösen ki kell emelnünk, mert szerepe igen sokat kíván meg az alakítójától. A rendes társalgás hangja az elfojtott keserűségtől szakadozottá válik, majd szenvedélyesen kitör, gunyosan, ismét önérzetesen kell beszélnie közben az öröm egész skáláját eljátszani. Mindezt *Takács Mariska* kifejező arcjátékkal kísérve művésziesen csinálta meg. Játéka teljes ismerésre talált, amit örömmel konstatálunk. *Takács Mariska* sokoldalú tehetsége és szorgalma, mellyel szerepeit tanulmányozta mindég elismerésre és méltánylásra talált a közönség körében, melynek határozottan kedvence, miért is igen sajnáljuk, hogy a virágvasárnapi változásokkal az ő személyét is elvesztjük. *Follinuszné* és *Komjáthyne* igen jók voltak. *Komjáthy* gyönyörűen énekelte az okos világfit. *Rác dr.*, *Faragó*, *Bartha*, *Szegő* és *Doktor* jók voltak. *Dorman Bözsi* kedves kis fiu volt.

A premieren szép számú közönség volt jelen és sokat tapsolt a szereplőknek.

(—r.)

— **Kubelik Jan hangversenye** folyó hó 10-én lesz a Schalkház disztermében megtartva. A világhírű hegedűművész amerikai diadalutjáról visszatérve ellátogat hozzánk is egy előadásra. Miután előreláthatólag a nagyterem zsufolásig meglesz töltve, ajánljuk műértő közönségünknek, hogy jegyekről mielőbb gondoskodják. Jegyek már válthatók *Vitéz A.* könyvkereskedésében. A teljes műsort legközelebbi számunkban közöljük.

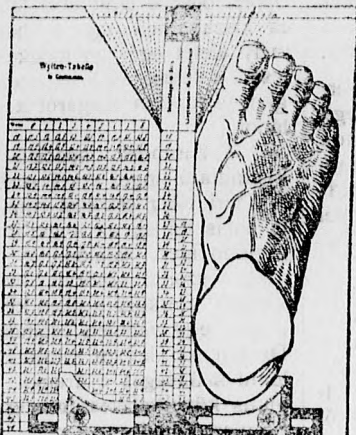
!!! Valódiságaért jótállás !!!

A CHASALLA-rendszerű czipőFölsch-Engelhardt rendszere
(m. kir. 32286. — os. sz. szabadalom)

megtartja a láb természetes nemes alakját, úgy simul a lábhoz, mintha oda volna öntve és amellet kifogástalan eleganciájával és tartósságával tűnik ki.

Rendszeres láb rossz formájú czipőben.

Chasalla-lábmérkőzőül.

Rendszeres láb. Chasalla czipő

Egyedüli elárúsító **GUTTFREUND SAMU** Kassa, Fő-u. 43.**MAGÁNYOS HÁZ**
egy, esetleg két kis lakással és kerttel MÁRCIUS HÓ 1-től
BÉRBE KERESZTETIK.

Cím a kiadóhivatásban.

2042. sz.
1906. tk.**Árverési hirdetményi kivonat.**

A szepesi kir. járásbíróóság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy az Abauj-Szepesi takarékpénztár és zálogintézet végrehajthatónak Bőr János és neje Vaskó Borbála végrehajtást szenvedők elleni 8000 korona tőkekövetelés és járuléka, továbbá csatlakozás folytán a himi 1 és 16 sztjkvekben Spisz József perényi lakos 44 kor. tőke és néhai Grünvald Mór részére 202 kor. 27 fillér tőke és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kassai kir. törvényszék a szepesi kir. járásbíróóság területén lévő Him községben fekvő

1. himi 1. számú telekjegyben A. I. 1—8. sor 341, 343, 368, 367, 70, 319, 309, 395. hr. sz. a. felvett külingatlanoknak a Bőr János nevében álló B. 9. sorsz. alatti részére 409. korona.

2. a himi 1. sztjkvben A. + 1. sor 403. hr. sz. a. felvett, Bőr János, Koleszár János, ifj. Koleszár József, Simon József, Bodnár Mihály, Bőr Jakab, Bőr Ignác, Bőr János (József örököse), kisk. Bőr József, kisk. Bőr Mária, kisk. Bőr Anna és Szinai Mihály nevében álló parlag szőlőre 172 korona,

3. a himi 16. sztjkvben A. I. 1—10. 9, 86, 119, 139, 173, 183, 206, 242, 252, 284. hr. sz. a. felvett bel és kül ingatlanoknak s az ezekhez tartozó 11. sorsz. alatti közös legelőnek a Bőr János nevében álló B. 5. és 8. sorsz. alatti részeire 2556 korona,

4. a himi 57. sztjkvben A. I. 1—9. sor 106, 123, 140, 169, 202, 225, 238, 271, 288. hr. sz. a. felvett külingatlanoknak és az ezekhez tartozó 10. sorsz. alatti közös legelőnek a Bőr Jánosné Vaskó Borbála nevében álló B. 6. sor alatti részére 182 korona.

5. a himi 57. sztjkvben A + 1. sor 433 hrsz. a. felvett kiskoru Vaskó József, kiskoru Vaskó Klára, Kandik Mihályné Vaskó Klára, Bőr Jánosné Vaskó Borbála, Timkó Jánosné Vaskó Ágnes, Vaskó József és Vaskó András nevében álló parlagszőlőre 8 korona,

6. a himi 108. sztjkvben A. I. 1. sor 283. hr. sz. a. felvett rétnek a Bőr János és neje Vaskó Borbála nevében álló B. 7. 8. sorsz. alatti részei 433 korona ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1907. évi január hó 30-ik napján délelőtt 10 órakor Him község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 40 K 90 ft, 17 K 20 ft, 255 K 60 ft, 18 K 20 ft, és 43 K 30 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. § ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t-c 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szepesi kir. járásbíróóság mint telek-könyvi hatóság 1906. évi november 7-én.

Windegg
kir. járásbíró.

Alapított 1844.

Alapított 1844

KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR

a cs. kir. szab.

Triesti Általános Biztosító Társaság
(Assicurazioni Generali)Magyar Jég- és Viszontbiztosító részvénytársasága és
Első O. Általános Baleset Ellen Biztosító Társaság
főügynöksége a székesegyházzal szemben, saját házában.**Takarék betétek** könyvecskére és folyó-számlára. Váltak és kisorsolt értékpapírok leszámítása, beszédese.**Kölcsönök** váltóra, házra, földbirtokra, értékpapírokra és folyószámla alakjában.**Értékpapírok, okmányok, ékszerek megőrzése.****Váltóüzletében** értékpapírok, külföldi pénzek vétele és eladása tőzsdei árfolyam szerint.

Közbenjárás katonai házassági óvadékok letételénél.

Külföldi és vidéki szelvények, chequek beváltása és beszédese.

Osztálysorsjegyek eladása.**Hitellevelek és pénztátalás bármely külföldi városra csekély díj mellett.****Safe Deposit pénzszekrények.**

Postai megbízások azonnal elintéztetnek és fölvilágosítások készséggel adatnak.

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFŐZDE ÉS MALÁTAGYAR.

Telefon: 78. Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR **KORONA SÖR** **SÖTÉT BAJOR-SÖR**

Legujabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb fölvilágosítással, nemkülönben árjegyzekkel kívánunk a serfőzde készséggel szolgálni.

Royal nagyétteremben kizárólag e serfőzde söre méretik ki.

Kiadó: Muranyi József.

Egy jobb házba

szoptatós dajka, aki orvosilag kitűnő egészségűnek találtatott, allast keres.

Czim: Deák-Ferenc utca 15. sz.
LÓVY MIKSÁNÉ, I. em.

Nyomatott VITEZ A. UT. KASSA